

Poznámky k 300. výročí úmrtí šumavského skláře M. Müllera a k rodu Jínů z Lomnice nad Popelkou

Koncem ledna příštího roku uplyne 300 let od úmrtí šumavského skláře Michaela Müllera. Zemřel 26. 1. 1709 ve věku 70 let a je pochován na starém vimperském hřbitově sv. Bartoloměje v kryptě barokní kaple Čtrnácti pomocníků. Její stavbu mu nedlouho před smrtí (1708) povolila pražská konsistoř. Výstavbu kaple dokončil jeho syn Valentin Antonín Müller roku 1713 nákladem 1300 zlatých. Na průčelí památné kaple je v kartuši nápis, připomínající, že „S Boží pomocí byla tato kaple Čtrnácti pomocníků založena k jeho větší počtě Michaelem Müllerem, sklářským mistrem z Helmbašské huti, objevitelem a vynálezcem krásného křídového skla roku 1683, kterou nyní jeho syn jménem Valentin Anton Karel dostavěl.“

Okolnostem vynálezu křídového křišťálového skla na vimperském panství se kdysi věnoval také historik Jan Solar. Článkem v jihočeském muzejním časopisu (Výběr, roč. 3, 1966, č. 2, s. 16 - 20) připomněl, že Michael Müller (1639 - 1709) přišel z Tyrol a za vlády Eggenbergů vyrobil čiré tzv. křídové, křišťálové sklo na staré huti Janouškově, 6 km jižně od Vimperka.

Vimperk, kaple Čtrnácti pomocníků. Pro Rodopisnou revue fotografoval Jan Jiráček, 2007.

Huť byla později po něm i zvána jako Michlova, německy ale Helmbach podle potoka pod sklárnou. Michaelův syn Johann byl vimperským měšťanem a obchodníkem se sklem (i cestujícím). Dědic sklárny, výše zmíněný Valentin Anton zemřel tragicky 2. října 1720 na následky těžkého popálení po výbuchu patnácti liber střelného prachu. Huť pak vedla vdova Marie Klara Müllerová v zastoupení nezletilého syna Jana Michala do léta 1723, kdy zemřela. V roce 1771 byla huť Schwarzenbergů zrušena.

- o - o - o -

Na rod Jínů - podnikatelů v průmyslu trvanlivého pečiva v Lomnici nad Popelkou, můžeme dnes upomenout reprodukcí reklamy na desertky a preclíčky. Zatím nejnověji o osudech několika generací této rodiny, přehledně a zasvěceně napsali Dr. Ivan Šolc a Dr. Jana Scheybalová, na základě rukopisných vzpomínek, které se zachovaly v jejich rodinných archivech. Jejich práci přinesl vlastivědný sborník *Od Ještěda k Troskám* v prosinci roku 2006. Slavné lomnické máslové, oříškové a mandlové suchary, oplatky, piškoty, desertky, magronky a kokosky už neochutnáme. Tradiční výrobu zlikvidovanou po r. 1990 připomíná snad už jen cukrárna v bývalém Jínově domě na lomnickém náměstí a v ní zavěšený obraz s pohledem na továrnu Antonína Jíny z roku 1938, se sloganem "Za důvěru jakost" ... Přidejme tedy aspoň krátký soupis jínovské literatury.

- Petrák, Josef: *Vlastní silou - Josef Jína*. Lomnicko nad Popelkou, vlastivědný sborníček, roč. 2, 1921 - 1922.
- Z Deníku Josefa Jíny. Tamtéž, pořádal Josef J. Fučík.
- Navrátilová, Jana: *Výroba sucharů v Lomnici n. P.* Tamtéž, roč. 1924 - 1925.
- Fučík, Josef J. (ed.): *Historický místopis města Lomnice nad Popelkou*. Lomnice n. P. 1928.
- kol.: *Lomnice nad Popelkou, město sucharů a textilu*. Jínové s. 57-63, 66-69). Brno 1947.
- Cerman, Jaroslav: *Odešla nejstarší pamětnice lomnického sucharářství*. Beseda - Obrázkový čtrnáctideník Českého ráje a Podkrkonoší, roč. 4, Semily 1947.
- Myška, Milan a kol.: *Historická encyklopedie podnikatelů Čech, Moravy a Slezska*. Vydala Ostravská univerzita, Ostrava 2003, biografická hesla rodu Jínů sestavil Doc. PhDr. Karel Novotný, DrSc., s. 205.
- Šolc, Ivan - Scheybalová, Jana: *Nejstarší továrna a nejstarší parní továrna na suchary*. *Od Ještěda k Troskám*, vlastivědný sborník Českého ráje a Podještědí, roč. 13, číslo 4, prosinec 2006.

